

Ara ens perdonen el mal que

ELLS ens han fet.

CONSIDERACIONS POC ORTODOXES

Un amic que disposa a l'interior d'una tribuna catalanista, m'ha invitat a donar el meu parer sobre el problema d'uns i altres catalans, tot i coneixent el meu mal costum de l'inconformisme. No m'he vist amb cor de satisfer el meu amic, per tèmner la crema dels inquisidors que ha establert la flamant llei de premsa, i m'he decidit a "blasfemar" des de les modestes columnes de TRIBUNA.

El llibre de Candel, "Els altres catalans", té la virtut de sostenir-se en l'actualitat i el llibret de Cruells, "Els no catalans i nosaltres", ha estat molt comentat tant a Madrid com entre catalans. Candel, cal fer-ho constar, ha parlat en alguns Casals de França, força interessats per les opinions expressades en el seu molt llegit llibre. El tema, doncs, està encara de moda.

Un altre món.

La primera lectura del llibre de Candel em produï molts moments d'aclaparament perquè hi descobria que malgrat els esforços mentals dels exiliats per a comprendre les transformacions operades encara estem ben lluny d'haver-les copsat amb la deguda profunditat. Hem ja rectificat no poques donades gràcies a les informacions que personalment o per escrit ens han arribat; però el llibre "Els altres catalans" ens demostra com són de fragmentàries i que el trencament amb l'ahir és molt més sensible del que ens havíem cregut.

L'honestedat m'obliga a dir que Candel prodiga l'esperança al futur, si... Els encoratjaments que sovint segueixen als passats aclaparadors del llibre, m'han donat la impressió que Candel es deixa portar més per consideració a l'escola catalana que frequenta abans de la guerra i als catalans que han estat els seus veïns i amics, que no pas per lògica deducció. I àdhuc si fos així - que no ho asseguro - per què li n'hauríem de fer retret? Abunden tant els catalans que donen per definitiva la nostra dissortada davallada, que no em sembla ni justa ni lògica la prouja d'alguns a descobrir arreu hipocresies i falses amistats.

Consideracions...

La sospita sistemàtica

Al meu entendre, les opinions dels no catalans desitjosos de comprensió, no han d'ésser rebudes sistemàticament com a sospitoses. Es cert, massa cert, que no totes les declaracions fetes ahir i avui estan exemptes d'especulacions circumstancials, que potser no és tot or en el que se'ns diu, però ens interessa donar-les per sinceres, com un testimoniatge més a favor de la nostra raó. S'han citat bastants casos demostratius de la duplicitat d'intel·lectuals i polítics; però no pocs dels testimoniats favorables ens feren un gran servei a l'hora de la veritat. Recordem, sinó, que fou a -
quell cavaller Julià Besteiro qui a les Constituents invocà patèticament la paraula donada als catalans, el qual recordatori salvà la Llei d'Autonomia en el moment de la seva votació final. Es -
peràvem un tracte més cordial, o si es vol més sincer, per part dels altres fundadors de la República; però la decepció no ens feu vessar ni una llàgrima.

En les relacions amb els no catalans de fora de Catalunya hauríem de tenir sempre present el llast que la política espanyola vé arrossegant des de prop de dos segles. Caldria no oblidar l'odi a Catalunya que la vella Espanya ha abocat al cor dels espanyols i, finalment, tenir ben present que els no catalans no poden expressar-se amb la nostra pròpia terminologia ni tenir la mateixa concepció en qüestions nacionalistes.

Hi han, de fet, dues maneres de parlar i dues maneres de comprendre arreu del món: les dels que exigeixen la llibertat i la dels que àdhuc propensos a ben considerar-la, es troben a l'altre cantó, allà on s'han de desprendre del que els demanen. No han abundat mai gaire els ciutadans "metropolitans" que s'han entregat en cos i ànima, amb la lira o la ploma, a la causa dels colonitzats. Per això, el bon seny recomana no prodigar a tortes i a dretes les condemnes d'anti-català. Hem de jutjar sempre i marcar la distinció, entre els amics o mig amics i els enemics. No ens entestem a posar-los tots en un sol sac ni obliguem els primers a expressar-se amb les nostres paraules i escriure amb la nostra ploma. No es tracta de convertir els catalans de fora de Catalunya, sinó d'incitar-los a una màxima comprensió.

La revisió que s'imposa.

Agradi o no, Candel proposa una conducta respecte dels immigrants. Comprenc perfectament que alguns dels seus consells hagin provocat la vehement protesta de Cruells, perquè aquell "altre català" proposa un capteniment que contradiu el catecisme que hem heretat de la Renaixença. Però oposar pura i simplement el vell dogma nacionalista a la demanda d'adaptació dins d'una situació tan confusa i complexa com l'actual, no és donar cap solució al problema que planteja la presència a casa nostra d'una gran massa de po-

EL PROBLEMA DE CATALUNYA NO EL RESOLDREM NI
AMB LIRISMES NI AMB EVOCACIONS HISTORIQUES

Consideracions...

blació de parla castellana.

Si Institucions fins avui tan immutables com és ara l'Església i els Estats, s'han considerat obligades a revisar profundament la vida i les estructures pròpies, perquè ens hauriem de considerar els nacionalistes catalans indiferents a les transformacions que s'imposen arreu del món? Hem de reconsiderar els nostres cànons.

Exemples per als polítics castellans.

No hi ha res d'intangible, tabú. Els Estats consideren atenta-
ment la conveniència de renunciar a part de llur sobirania a pro-
fit d'una organització internacional; una província del Canadà es-
tableix pel biaix d'un mot innocu un conveni cultural amb un Estat
estranger, França, i un Parlament, el belga, ha estat invitat p e l
propí Govern a renunciar al dret de majories quan una Llei és con-
siderada perjudicial a una de les dues comunitats lingüístiques.
I, qui hauria pogut pensar només uns anys enrera que un general, i
cap d'Estat, proposés la reforma radical de la disciplina del sol-
dat, al qual es vol donar el dret a decidir segons la seva cons-
ciència? (I així passa en un país com França i no pas en un Estat
revolucionari). Els nostres amics castellans no haurien d'oposar -
nos tabús en baixa a arreu del món.

El comportament dels immigrants.

Com s'han de comportar els immigrants? Heus aci una de les al-
tres qüestions que requereixen molta prudència per part nostra. No
hi ha avui cap família política que es proposi la solució del tren
de retorn per als immigrants. L'humanisme ha guanyat la partida. I
tots coincidim en la igualtat de drets per a les persones que habi-
ten a casa nostra. L'Estatut de Catalunya oficialitzava la d o b l e
ciutadania : de neixença i administrativa.

El que no s'ha de posar és la condicionalitat ... a la segó-
na ciutadania que fan ... amics nostres. No existeix cap Constitu-
ció democràtica que faci la discriminació entre els bons i els do-
lents, es dona per descomptat que tot aquell que viu en un país es-
tà subjecte a les lleis i i ha de comportar-se com calquan hi ha
catalans que desdenyen les obligacions espirituals. Envers il·lu r
pàtria, no és concebible que exigim a alta veu l'obligació als-
que no hi han nascut. Que alguns immigrants es comporten injusta-
ment prevalent-se de les circumstàncies i són la causa de justifi-
cades irritacions, ningú ho negarà. Quant als "altres catalans", és
la cultura i l'ensenyament que els portarà a un capteniment respec-
tuós. La cultura i l'ensenyament són l'obra d'un Govern i mentre
aquest no sigui possible, pertoca des d'ara als catalans de no di-
ficultar l'acció del demà amb posicions discriminatòries.

...

Consideracions...

L'idioma castellà al servei del catalanisme?

Comet una heretgia quan aconsella la supeditació de la llengua a la idea. Si jo fos capellà, diu més o menys, no m'hi miraria gaire a emprar la llengua del descregut per a convertir-lo. La pregunta s'imposa: ¿desitgem o no que els immigrants integrin també espiritualment la nostra pàtria? Si com és de suposar contestem afirmativament, no es pot rebutjar a cop calent la reflexió de Candel.

El problema ja fou plantejat en temps de l'Esquerra per uns macianistes castellans arran d'un miting en una barriada molt poblada per no catalans. "Per què, de tant en tant - els demanaren - no ens parlem en castellà a fi de millor comprendre els vostres discursos?" Aleshores, però, érem en el 1931, el problema no tenia les vastes proporcions d'avui. El fenomen de l'assimilació obrava favorablement i ens les prometia bastant felices.

Aquesta difícil adaptació de l'obrer castellà a una altra llengua l'hem observat igualment a França. Ací no els podem objectar el cas d'incomprensió com a casa nostra. Quants exiliats hi han en cara avui - després de més de vint-i-cinc anys - que prefereixen el metge espanyol al francès només perquè "se pueden expresar mejor". I el cas és tan habitual que els ferrocarrils disposen grans cartells indicadors en espanyol a algunes estacions del sud-oest i de l'est per tal d'evitar a la pobre gent que prengui un tren per altre. Adhuc és a algunes prefectures que s'observa el bilingüisme per a facilitar l'enteniment als que desconeixen el francès. ¿Què no passarà a casa nostra on saben que els catalans coneixen el castellà?

Candel té raó quan excusa els immigrants, mancats com estan de mitjans d'aprendre el català. No hi han escoles - com fins al '31 - ni diaris, ni ràdio catalans. És evident, per altra part, que existeix la por al ridícul d'una defectuosa pronunciació. Sempre que - daran, però, els que voldran exigir-nos que parlem "en cristiano", per dret de conquesta; però considerem comprensivament la infinitat de treballadors que en llur sub-cultura creuen que l'idioma espanyol és prou per a fer-se entendre a Catalunya... i a França...

Ara, la Pàtria real.

Els catalanistes es perdrien en el bosc de la vida si persistien a descobrir-hi la Pàtria que fou dibuixada a començaments de segle. Ja no és avui l'obra exclusiva d'unes minories selectes i se rà endebades pretendre-la tan pura, tan bella i escollida com la voldria la nostra imaginació. La Pàtria real per a un miner és considerada segons la seva seguretat física; la Pàtria real vol que tothom tingui possibilitat d'accés a la instrucció superior i que els privilegis no produeixin l'escàndol que, de fet, contradiu l'existència de la comunitat nacional tan vantada pels beneficiaris; fan Pàtria en fan. sense saber-ho, els que escriuen malament.

Un escocès deia en un Congrés : " A la Gran Bretanya hi han escòccesos, gal·lesos, irlandesos i de tant en tant s'hi troba algun anglès." El dia que al "Estado integral" espanyol es pugui adaptar aquesta humorada sense provocar cap escàndol es podrà ben creure que el Cid s'ha mort.

Consideracions...

Què volem i com obtenir-ho.

El que caldria, el que ja fa temps que reclama la urgència, és un estudi profund sobre la situació general a l'Estat espanyol i sobre el qual estudi - polític, social, cultural i econòmic - poder-hi discernir resoltament i proposar als catalans una plataforma. Que es concreti el què volem, què és avui per avui el desitjable i com obtenir-ho. I això s'hauria de fer amb la preeminent preocupació de la mateixa Catalunya, però prescindint dels cromos de la Renaixença i de frases fetes i de somnis mil·lenaris. Perquè l'apostolat és una cosa i la realització dels ideals una altra. El que confongui el catalanisme amb una religió o una secta filosòfica podrà certament disposar de tants anys com vulgui per a triomfar, però no tenim el dret de malbaratar el temps puix que la causa nacional té pressa, molta pressa. Es tracta d'obtenir, com més aviat millor, la llibertat i amb aquesta escalar el cim de les possibilitats.

Que cadascú treballi honestament des de la seva posició, sense llençar anatemes contra els que n'adoptin una de diferent. I en aquest cas em permetré, per centèsima vegada, manllevar a aquell gran català, gens transigent, que era A. Rovira i Virgili el següent consell : " Una bona política catalana ha de tendir en els nostres dies, a restablir l'equilibri entre les aspiracions i les forces, entre el VOLER i el PODER. Per voler més, s'ha de poder més. ... voler sense poder, no és senyal de major patriotisme, sinó de menor sentit de responsabilitat."

Joan Sauret

EL PREMI KENNEDY 1966 A PAU CASALS.- (OPE)"Reunit l'Institut d'Estudis Nordamericans ha concedit el "Premi Kennedy" a l'insigne músic Pau Casals, la personalitat excepcional del qual ha adquirit singular projecció mundial aquest any amb motiu d'haver arribat al genial violoncel·lista al seu 90è aniversari. En la concessió del premi, el Jurat ha tingut en compte no solament els mèrits excepcionals del llaurejat en l'àmbit de la creació artística i la circumstància cronològica de la seva exemplar, activa i laboriosa longevitat, sino igualment el seu fervor pels ideals de la pau que informen el pensament del malaurat President Kennedy plasmats magistralment en la genial partitura d'"El Pessebre", punt culminant de la seva bella obra..."

L'ACTUALITAT

El decret d'indult és un escarni i la llei de re-
forma institucional una pòlissa s'assegurança(?)
per a la continuïtat del franquisme sense Franco.

El "perdón" innecessari.

Contestant a una enquesta del diari barceloni "Tele-Expres", ar-
ran del decret del dia 10 d'aquest mes, l'advocat Fuster Salvate-
lla - que ha defensat 1.800 republicans - replica, per començar, al
ministre de Justícia que no és cert que no queda a les presons cap
republicà condemnat per fets "entre el 18 de juliol i el 1er d'a-
bril 1939".

L'advocat recorda pertinentment que un decret té menor valor
jurídic que la Llei i que, per altra part, "una Llei no pot ésser de-
rogada més que per una altra Llei". "Els delictes per ajut a la re-
bel·lió (llegeixi's : a la República), així com els definits i an-
cionats per altres disposicions legals, continuen en vigor. El de-
cret no pot afectar la responsabilitat penal, per la qual cosa no es
pot parlar d'amnistia, sinó d'una mesura de "gràcia". La publica-
ció del decret resulta més estranya (seguim copiant del "Figaro" la
resposta de Fuster Salvatella al citat diari barceloni) perquè els
casos als quals es refereix han estat ja resolts per disposicions
anteriorment. La Llei del 9 de febrer de 1939 sobre les responsabili-
tats civils i polítiques ja preveia en el seu article 17 que a
questa responsabilitat gaudiria automàticament de la prescripció 15
anys després de la publicació de la citada Llei, a excepció, però,
de les sancions econòmiques"

Dissolt el Tribunal de responsabilitats per una ordenança del Mi-
nisteri de Justícia (27 juny del 1945)... "Resulta ben clar que
des del 1946 era legalment impossible entaular cap acció judicial
per responsabilitats inherents a la guerra civil. Quant a les san-
cions econòmiques - que anul·la les que no han tingut efecte, però
no es restitueixen els diners robats en virtut de sentències prece-
dents! - Fuster Salvatella diu que és inoperant puix que els arti-
cles 254 i 117 dels codis de justícia militar estipulen la prescrip-
ció de l'acció de l'Estat en la matèria.

Pel seu compte, el corresponent de "Le Figaro" a Madrid afe-
geix : " Per tot això els observadors polítics de Madrid es pregun-
ten a què vé una disposició legal els efectes de la qual ja estan
coberts per la mateixa Llei de responsabilitats polítiques i els
codis de justícia militar. Els mateixos opinants es consideren amb
dret a creure que no es tracta més que d'un gest de propaganda, a
manera de pròleg a les vigílies d'un referendun destinat a presen-
tar una imatge d'Espanya el més europea possible.

L'actualitat...

El Partit Comunista de la U.R.S.S. s'ha posat a córrer i qualifica de victòria de les forces democràtiques internacionals l'ha-ver-se publicat el decret del "perdó". En el telegrama adreçat als seus camarades espanyols els recomana la repatriació, la qual cosa deuran fer aviat La Pasionària, Carrillo, Moix i Vidiella.

Fa poc, es descobria que el magistrat que feu de ponent en la vista contra Grimau no era ni advocat. Ara Fuster revela l'existència de tot un Ministre de Justícia que desconeix la diferència essencial que hi ha entre una Llei i un Decret i que la Llei només pot ésser rectificadada o anul.lada per una altra Llei. Si que fa goig aquesta justícia de la "Cruzada"!

El "continuismo" disposa d'una Llei...

Les reformes institucionals que feia tant de temps es venien preparant a la cuina franquista han estat donades en espectacle a les "Cortes", al sol efecte de que hi fossin aplaudides el dia 22 de novembre. Segons el títol de la informació del "Figaro", es tracta "d'una girada prudent"; però "Le Monde" titula la seva: "La reforma de l'Estat espanyol prepara una monarquia autoritària".

El "Consejo Nacional de Falange" desapareix per a donar pas al "Consejo Nacional" dels franquistes, els quals seran ara ascendits a "senadors", els que es portin bé. El "Consejo" curarà de possibilitar l'expressió "pluralista" de la banda. Tant al "Senat" com a les "Cortes" hi entraran representants dels "cabeza de familia" per per tida doble, puix que ara votarà igualment l'esposa del "cabeza"... I amb això l'espevilat de ministre pensa amb el sentimentalisme congènital de la dona. Quant a la competència electoral serà nul.la, puix que ningú no ignora que els governadors faran desistir si us plau per força els candidats que no plaguin. La coacció i els diners oficials faran la resta.

El cap de Govern serà tret per Franco de la terna de tres que li presentarà el seu dòcil "Consejo del Reino". El triat serà - anul.lada la Falange i les Jons i la Tradició - cap del Movimiento, que succeirà al "Movimiento". El cap de govern manarà cinc anys i no estarà subjecte als vots de censura de les "Cortes". El mateix procediment "ternari" servirà per a designar els Presidents del Tribunal Suprem, del Consell d'Estat i de l'Econòmic. Tot aquest títol gloriós sortirà prestidigiosament de la mànega del franquisme, en el ben entès que ja s'aclareix, per si calia encara, que els afavorits per l'operació "representaran los cuadros de la nación formados por los que han sufrido de la dominación roja y por los combatientes de la Cruzada". Fa doncs molt bé "Le Monde" de parlar d'una operació de caràcter interior, de l'interior franquista!

Diuen ara que els Sindicats seran independents del Govern - si ja deien a Ginebra que ho eren! -, que desapareix el verticalisme - ara els franquistes podran jeure més! - i tota reminiscència totalitària - no deien que no ho eren de nazistes?

tribuna - 7

L'actualitat...

Els que més han seguit de la vora la tramitació de la reforma, són evidentment els monàrquics estorilistes. Temien que a través d'un "Consejo de Regencia" es posessin traves a la candidatura de Don Juan. Ara respiren puix que malgrat els rumors que havien circulat per Madrid no s'ha proposat cap canvi. Però els que no estaran gens contents són els monàrquics liberals i els monàrquics... ocasionals que buscaven assistències entre les esquerres per tal de que el futur rei no fos el presoner de les velles oligarquies. La reforma no és altra cosa que un baluard per a impedir qualsevol temptativa liberal. Els nous organismes, l'Exèrcit i... el referèndum asseguren el "continuismo".

Segons "Le Figaro", la "vieja guardia" falangista està desolada i denuncia la reforma com gens apropiada a la realitat. Per tal d'impedir qualsevol manifestació, les tropes de Madrid foren encasernades i la policia en estat d'alerta. Alguns activistes de la falange dita d'"izquierda" han estat pregats de romandre tranquils.

Els comentaristes internacionals diuen que la "reforma" tendia a aplanar a Espanya el camí del Mercat Comú. Operació inútil puix que els defensors de la seva integració continuaran en els seus trets, tant se val els principis a què estiguin sotmesos els espanyols i quant als que reclamen el respecte de la Carta dels Drets de l'Home ja fa temps que saben a què atènyer-se.

I ara, a votar el plebiscit, demanen els cartells del Ministeri de Propaganda. Si els votants no mostren més entusiasme que els "cabeza de familia" (a Barcelona votaren el 15 per cent i a Madrid el 30) es pot creure que el dia del plebiscit n'hi hauran gaires empentes.

La Diputació de Barcelona i la cultura catalana. - Un impertinent lector de "Destino" demanava quina quantitat destinava la corporació a la cultura catalana, i el seu president, el marquès de Castell Florite, ha respost en termes que no han agradat gens a Nestor Luján. Aquest observa que en la resposta presidencial no es feia cap al·lusió "a la cantidad que se destina a la citada obra cultural". En cambio sí aparecía en las palabras del señor marquès nuestro viejo y conocido espectro del separatismo, los ocultos móviles políticos que mueven, según él, a quienes deseáramos un mayor apoyo a nuestra riqueza cultural y a la enseñanza de la lengua que nos es propia. Hemos de hacer constar que desaprobamos totalmente esta antigua argumentación, ya tan pasada de moda, y que ni desde los organismos centrales se esgrime en modo alguno. (...) Ya es lamentable que la Diputación Provincial no haya ido a la vanguardia de nuestro renacimiento literario, pero mucho más triste resulta todavía que ni siquiera se incorpore a la zaga y que cuando barceloneses, en uso de derechos irreprochables, interroguen al Presidente de la Diputación, éste nos conteste a base de tan manidos tópicos..."

Els falangistes s'exciten.

Barcelona, 12 d'octubre (Corresponsal). - D'unes setmanes ençà vivim en ple imperi ultra-falangista. Començà dies enrera amb l'és cándol en l'acte al Palau de la Música Catalana commemoratiu d e l "acto fundacional". Correa Véglisson, l'ex-governador, fou interromput constantment mentre discursejava amb : " FALANGE, SI; MOVIMIEN TO, NO " I l'actual governador, Jefe Provincial, va trobar-se sense sà ber què dir-hi. Acabat l'acte, el cotxe oficial del governador no p dia posar-se en marxa perquè hi havia els neumàtics punxats i hi havia hagut trencadissa de vidres. Realitzada la gesta, els insur-gents se n'anaren al carrer de Junqueres i Plaça d'Urquinaona on trencaren igualment els vidres del Consolat anglès. Volien que els tornessin el "Peñon de Gibraltar", malgrat fos l'hora ben intempe-tiva. La policia, seguint el seu costum arribà tard. Com tampoc arribà a temps, fa quinze dies, en un acte celebrat als Escolapis de la Ronda de Sant Antoni on donava una conferència Santiago Nadal . Els "ultras" intentaren agredir el conferenciant, però no reeixi-ren com volien. A Sabadell, en canvi, en sortir de la conferència a que acabava de donar el catedràtic demòcrata cristià Manuel Jimé-nez de Parga, es produí una agressió a cops de porra. Tant el confe-renciant com l'advocat Casals que l'acompanyava sofriren ferides i contusions en diferents parts del cos i principalment al cap. Quan la policia arribà, els agressors ja haviendesaparegut. L'endemà es procedí a la detenció de tres o quatre falangistes sabadellens; pe-ró en ésser interrogats resultaren d'allò més innoçents...

Eleccions sindicals i d'estudiants.

Com ja s'acostuma, la gent de les fàbriques i tallers votaren a favor dels més desventurats de la colla. Hi han productores que no volen saber gran cosa de les eleccions i a l'eslogan de VOTAR por los MEJORES, hi oposen l'eslogan publicitari d'una important casa productora de material elèctric, en el qual s'assegura que MEJORES NO HAY. En algunes importants empreses, amb la participació o in-tervenció, més o menys subrepticciament portada, es votà a elements sindicalistes tipus C.N.T. o bé a comunistes. S'assegura que en un determinat centre de treball, dels vint-i-sis candidats que havien d'elegir-se, una vintena són de tendència comunista. També n'han sor-tit bastants de cenetistes. I els que ho han seguit d'aprop, diuen que han estat elegits en una elecció de debó.

El que és per ara, les eleccions estudiantils no van per bona mi. Ha estat rebutjada la pretensió d'un delegat oficial de col·la-borar en una maniobra contra l'organització democràtica. Dies enre-ra, aquell personatge esmerçà més de mitja hora a la TVE comba-tent, amb cinisme, l'actitud dels estudiants, als quals acusà d'ha-ver adoptat una actitud completament anti-democràtica.

Crònica de Catalunya...

I ara que parlem dels estudiants, és just subratllar que des de les pàgines de "Destino" s'ha demanat a Garcia Valdecasas que dimi-
teixi del Rectorat de la Universitat a fi d'apaivagar la indigna-
ció que causa als estudiants la seva actuació.

De les eleccions a regidors de Barcelona pel "tercio" dels "ca-
bezas de familia" més m'estimo adjuntar un retall de "La Vanguardia" per tal que TRIBUNA en pugui extreure el que cregui. Una con-
seqüència, però, d'aquelles eleccions invisibles ha estat l'expul-
sió fulminant d'un tal Salvador Mussons del seu càrrec de "sub-je-
fe" local de Falange per haver patrocinat una candidatura a regidor
contra la que proposava el flamant governador

MONTSENY

"Desinterés por la gestion pública".

"La Vanguardia" ens fa saber que el dia 16 d'octubre tingueren
lloc les eleccions municipals per allò que en diuen els falangistes
"el tercio de cabezas de familia". La cosa, diu, passà sense pena
ni glòria puix que únicament fou el 15'38 per cent del cens electo-
ral que es prengué la molèstia de triar els que s'han de captenir
dels "asuntos del Ayuntamiento."

Els "cabezas" que figuren en el cens dels sis districtes que
participaren en la "lucha" són 271.594, mentre que els vots emesos
no foren més que 41.787! En canvi, diu "La Vanguardia" les sales
d'espectacles estaven plenes, com ho estava el camp de futbol i les
carreteres eren insuficients per al tràfec dominical.

El "concejal electo" més votat obtingué 5.831 paperetes dels
60.691 d'electors de la secció, o sigui que només votà un 11'07 %
"Es decir - llegim - que el hombre que más votos ha obtenido, cuen-
ta sólo con el apoyo directo de menos de seis mil ciudadanos del
distrito por el que se presentó". "... El hombre de la calle es ca-
da día más ajeno a intervenir, directa o indirectamente, en las
cuestiones administrativas. Su apatía viene acumulada por años de
desinterés colectivo, de falta de ejercicio para el diálogo y la
exigencia posterior del elector respecto de la persona en quien ha
depositado su confianza. (...) Algo falla, pues, en el empeño de des-
pertar el interés de las gentes hacia las tareas de gobierno en la
esfera municipal (...) La estadística es aleccionadora."

Però malgrat la migradesa de la "jornada", ésser candidat cos-
ta un ull de la cara. "Tele-Exprés" dedueix de l'enquesta realit-
zada prop dels aspirants a regidor que, pel cap baix, s'han de gas-
tar 500.000 pessetes. "La campaña, nada más que para presentarse a
los electores, requiere 120 mil pesetas." 92.000 d'organització i
125 mil per a organitzar la diada electoral. Resultat: "cuesta a
cada candidato 337 mil pesetas según estos cálculos modestos... Lo
que si parece comprobado es que quien invierta sólo esta cantidad
no es probable que resulte elegido."

tribuna - 10

informacions...informacions...informacions...informacions...inform

A LA MEMORIA DE 25 MIL REPUBLICANS

La Federació Espanyola de Deportats i Internats Polítics ha creat una Comissió per tal d'obtenir cabals destinats a erigir al cementiri del Père-Lachaise de Paris un monument a la memòria dels vint-i cinc mil republicans - entre els quals es compten deu mil catalans - caiguts per la llibertat. Estem segurs que l'oportuna i meritòria iniciativa comptarà amb la col.laboració de molts exiliats. I els preguem que enviïn donatius a la "Comissió Pro-Monument C.C.P. Paris 358I-87 - 27, rue de Leningrad. Paris 8è

DE "GALLUPISTA" engalipat podem qualificar el ministre d'Informació que, segons una informació de "Le Monde", feu fer un sondeig estímatiu del percentatge de votants en les eleccions "del tercio" de Madrid, el qual donava per segura una participació del 70 % i la realitat és que només votaren un 30%. El corresponsal diu que els organitzadors dels sondatges "han resultat els grans vençuts" del dia 20 de novembre. Recordem que els "cabezas" de Barcelona encara afluixaren més puix que només es molestaren un 15%. Si les oposicions no controlen, el referendun de desembre compensarà aquestes catastròfiques "victòries" municipals.

- LA LLEI DE PREMSA continua fent-ne de les seves. L'ex-ministre, de Franco, senyor Ruiz Giménez es veu obligat a abandonar la direcció de "Cuadernos para el Diálogo", de Madrid, perquè segons el ministre no reuneix les condicions requerides per al càrrec. Es a dir, que ja no és franquista. Una altra víctima ha estat el "Calendari de Jaume Ier" que, des de fa anys, a excepció de 1965, es venia publicant a València. Se l'acusa de publicar adagis i breus relats de la història valenciana, cosa que venia fent.

- RAIMON AL "BOBINO" DE PARIS. - El popular cantant valencià passarà "en vedette américaine" al "Bobino" els dies 6, 9, 10 i 11 del vinent desembre. El "Casal de Catalunya" -67, Rue Condorcet - Paris 9è - pot facilitar entrades als que en desitgin.

- LA LLIGA ESPIRITUAL de la Mare de Déu de Montserrat oferirà el dissabte dia 26 una missa en bé de les ànimes de Martí Bas, Joan C. Bonet i Ramon Xuriguera i de tots els catalans traspassats a Paris l'any 1966.

- NOVES JUNTES. - Els amics de l'Agrupació de Paris d'A.R.D.E. ens comuniquen que han estat designats per a la Junta Directiva : Dr. Boix, president; Ruiz Dasi, vis-president; Marras, Secretari i Vocals: Paris, Càceres, Sánchez i Sidera. Per a les Joventuts: Marras, Sta. Armengol, Sanmartín, Torres i Martínez.

tribuna - II

(passa a la pàg. 14...)

LES BECAINES DE LA PROVIDENCIA

Per manca de director intel·lectual, els filòsops m'han fet perdre qui sap el temps i engolir inútilment uns quants quilos de lletra impresa. He descobert, per fi, que les veritables i profitoses filosofies us sotgen en una cantonada de carrer, en un racó del llibre menys pretensions: el recit d'una dona casolana, una novel·la políciaca, una comèdia, etc. Ja podeu suposar la indignació que el que acabo de dir causaria a un filòsop de debò, és a dir d'aquell que es fa un honor de no ésser entenedor. Sainte-Beuve té escrit que en cada llibre de filosofia s'hi troba alguna frase aprofitable. Però de què viuria un savi si els editors l'obligaven a reduir les tres-centes pàgines a una vintena de mots? Certament, però ens adormen!

Els camins modestos de la vida m'han procurat, doncs, sense fatiga i amb diem-ne quatre rals un rebost de filosofia que ara em permet fer el fatxenda a la penya dels companys. Tant com s'ha escrit i reescrit sobre aquest tema profund i misteriós que és l'existència de Déu Nostre Senyor i aci teniu un servidor al cap del carrer gràcies a les lluminàries que m'ha donat un monjo amic d'Anatole France i que es diu Jérôme Coignard. Tot i ésser un mestre en teologia i ciències difícils prescindeix del seu gran saber quan s'adreça als seus companys de taverna. Conta el monjo que trobant-se un dia a la biblioteca del senyor bisbe feu la coneixença d'una noia que fregava plats a la cuina. Un cop d'ull recíproc de finestra a finestra i el positivisme del fet tenia la seva manifestació aquella mateixa nit en l'alt graner on la noia descansava joiosa, gràcies a la bondat infinita del senyor bisbe. "El meu primer pensament - explica Jérôme Coignard al seu company - fou abraçar la moixa (en trobar-se a l'indicat jaç) i el segon admirar aquest encadenament que m'havia conduït als seus braços. Car, vós mateix: un jove eclesiàstic, una minyona de la cuina, una escala per a poder pujar al graner, un feix de fenc!, quina seguida de circumstàncies! quant d'ordenament! quin concurs d'harmonies preestablertes, quin encadenament d'efectes i causes! quina prova de l'existència de Déu". No em direu que hi ha en aquests arguments elements molt més convincents que els que ens hauria engiponat un filòsop!

Heus aci una altra filosofia sense pretensions, però que fa forat. Llegeixo en un llibre de Simenon, el ben conegut pare del Comissari Maigret: "La prova de que el treball no és l'acció recomanable de què ens parlen és que produeix cansament". Siguem objectius i diem que, un altre filòsop que s'ignora té una idea diferent. L'anglès Jerome K. Jerome diu que "l'error de molts és ignorar que la joia prové del treball i no pas del salari". Què fer, em demanareu davant d'aquestes contradiccions dels meus savis? Senzillament, el que us doni la gana puix que aquests escriptors no són inquisidors com els que s'han plantat de savis i respecten les vos-tribuna - 12

...

tres creències. Tireu la lectura endavant, sense encaparrar-vos-hi ni prendre partit. Un servidor, però, s'alça dempeus com un sol home contra la filosofia anglesa, que qualifico d'anti-social perquè va contra la feina dels sindicats, anul·la les vagues - i el des - cans que procuren - i dona l'esquena a les convencions col·lectives.

La protesta assentada, he de confessar-vos que he fet de Kero-me en qüestió el meu proveïdor oficial de filosofies. En els seus llibres - "Tres anglesos s'esbargen", "Tres homes dins d'una barca, sense comptar-hi el gos", etc. - hi ha més sentit comú i més "instruir deleitando" que en una "Summa" de la Sorbona. I sí, lle-gim-lo en l'enfrontament amb el tan greu problema de la reglamenta-ció de les coses del Cosmos. Com si no diguéssim res. Ningú no po-dria fer-li retret de la familiaritat amb què tracta la Providèn-cia puix que altres, com és ara Don Camillo, fins s'han atrevit a discutir personalment amb Déu Nostre Senyor i ja és proverbial la desinvolture amb què els escolans espolsen els altars majors.

Per començar, doncs, escriu que la Providència dona, amb les se-ves atzagaiades, la sensació d'un aprenent que li imposen un ofi-ci per al qual no ha nascut. L'Esperit vagabond - llegiu: el bon sen-tit - observa respectuosament a la Providència que el pagès reclama aigua i la Providència obre de bat a bat les comportes i enceta una becaïna. Mentrestant la terra es nega sense ni donar temps de construir una nova Arca de Noé. L'Esperit vagabond en fa retret a la seva amiga, la qual es desvetlla diu quatre mots a l'astre sol i torna al seu esport favorit de la becaïna. A la terra hi fa ara 65 graus a l'ombra, es cremen els blats, es podreix la fruita i s'assequen les fonts, els pous i els rius. "Tanmateix - etziva l'Espè-rit a la Providència - doneu la sensació d'estar un bon xic manca-da de raó!" La Providència no n'ensopega ni una; es plany de la se-va poca traça i, amb llàgrimes als ulls, demana que li sigui accep-tada la seva dimissió en el comès climatèric. L'Esperit vagabond, que és un personatge simpàtic com tots els rodaments, l'aconsella i ho fa amb uns arguments que ja voldrien per a ells els filòsops amb pretensions de Premi Nobel :

" El que us caldria - diu - és un xic menys d'entusiasme i una mica més de pràctica. Us embaleu i això us fa perdre el cap. Quan en-vieu la pluja hi ha deu probabilitats contra una de que aquesta cau-rà a deshora. Vós amagueu el vostre sol vom un trampista guardant els seus asos, fins que és massa tard, i després els tireu tots a la vegada sobre la taula. Sempre dieu la mateixa cosa: " Faig el que puc i només tracto de ben fer les coses". El que us critiquen no és el vostre bon desig de fer bé les coses, sinó de manca del sentit exacte de les coses. Per què no us compreu un calendari?"

La Providència troba que és una bona pensada i fa un nus al mo-cador per a recordar-se'n. Però ja se sap el que arriba en aquests casos : hom oblida el perquè del nus. I el meu filòsop conclou: "El tribuna - 13

Des del meu angle...

pagès acaba per no culpar més la Providència. Es resigna tot dient se que la desgràcia és ben a propòsit per a la salvació de la seva ànima immortal. I segueix en silenci el camí que el porta a la fallida."

Que la Providència, diu un servidor, toqui a interrogat de matines i esguerri les collites, la cosa no esdevé mai tan dramàtica com pretenen els pagesos puix que sempre quedarà blat i fruits per anar tirant. Però el que ja no és acceptable és que a la Providència li dongui per designar per representant seu a Espanya, amb el comès de fer la felicitat del poble, a un coronel del Ter - cés que, com en el cas de Franco, seu en una cadira d'El Pardo i talla i pren al seu gust, rient-se de les recomanacions de la seva protectora i senyora Providència. Aleshores si que n'hi ha per a tirar el barret al foc i dir-ne quatre de troques a les altures, al propi Cosmos, i demanar-li que plegui d'una vegada, i de passada s'emporti per a sempre el seu representant. Tanmateix, vint-i-cinc anys de becaïna providencial trobem que són prou i massa. I una bona trentena de milions de persones estem en el dret de no creure gens ni mica en les bones intencions de la Providència. I qui si guí confrare que prengui candela, tant se val si es tracta del Vaticà d'abans del Concili com del que l'ha succeït, de la U.S.A. etc.

Records als companys i a les companyes,

IGNASI

INFORMACIONS...

- CONFERENCIA. - Amadeu Bernadó donarà una conferència, patrocinada pel Casal de Catalunya, "La classe obrera i el Moviment Nacional de Catalunya", a les 9 del vespre del 3 de desembre al "Musée Social", 5, rue Las Cases, Paris 7è.

- CORRENTS I TÀSIS HOMENATJATS. - Un nombre important de catalans han signat una invitació per al sopar d'homenatge, celebrador el dia 26 de novembre a Barcelona, als dos autors de la important "Història de la Premsa Catalana" (en dos volums). Es dona per descomptada una nombrosa assistència al Restaurant de la Torre de Jaume Ier.

- PER LA REVISIÓ DEL PROCÉS DE GRIMAU. - Després de la condemna del personatge que malgrat no ésser advocat actuà de fiscal en la vista contra Julià Grimau i el feu condemnar a mort, l'advocat d'aquest ha demanat oficialment la revisió del procés.

- ENVIEU EL MANDAT CORRESPONENT A LA SUBSCRIPCIÓ de tribuna (20 frs. anuals) a l'Administrador :

Joseph FALGUERA - C.C.P. Paris 17.370.OI
5, Rue Marcel-Sembat - HOUILLES 78

Le Directeur : Josep SANS

tribuna - 14

Paris.